

PROBLEMA AMPUTAȚIILOR MAJORE LA PACIENȚII CU ISCHEMIE CRONICĂ AMENINȚĂTOARE A EXTREMITĂȚII

Sorin Barat¹

Conducător științific: Ion Balica²

¹Spitalul Clinic Republican "Timofei Moșneaga"

²Catedra chirurgie N4, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Ischemia critică este asociată cu rate crescute de amputații ale membrilor inferioare. Fără tratament riscul de amputație este de 25% la un an. Metodele noi de tratament endovascular și hibrid de revascularizare pot reduce numărul de amputații. **Scopul lucrării.** Analiza structurii amputațiilor la pacienții cu ischemie critică în perioada 2017 - 2023 și eficacitatea revascularizărilor hibrid în reducerea ratei de amputații a extremităților în comparație cu metoda clasică deschisă. **Material și metode.** S-au studiat rata amputațiilor majore și minore din SCR "Timofei Moșneaga" la pacienții cu diagnosticul "Ateroscleroza extremităților", DRG i702. Au fost comparate ratele amputațiilor unui grup de studiu prospectiv revascularizați prin metoda hibrid (N=48) cu un grup control retrospectiv revascularizați prin metoda clasică deschisă (N=50). **Rezultate.** Rata amputațiilor în perioada 2017-2023 a avut o scădere, deși statistic nesemnificativă, dar prezentând o tendință în special din contul amputațiilor majore de la 13.8% în 2017 la 8.0% în 2023, iar rata amputațiilor minore de la 25.5% la 22.9% respectiv. Compararea ratei amputațiilor la pacienții operați hibrid cu cei revascularizați clasic a arătat că amputații majore au suferit doar pacienții din lotul de control, fiind înregistrată o diferență statistic semnificativă între loturi ($\chi^2=11,354$, $gl=3$, $p=0,010$). **Concluzii.** Reducerea ratei amputațiilor majore în ultimii 7 ani s-a datorat implementării metodelor de diagnostic performante, tratamentului precoce a factorilor de risc cardiovascular și implementării metodei hibrid de tratament a leziunilor aterosclerotice po-ligementare la pacienții cu ischemie critică. **Cuvinte cheie:** ischemie critică, revascularizări hibrid, amputații.

MAJOR LOWER LIMB AMPUTATION ISSUE IN PATIENTS WITH CHRONIC THREATENING LIMB ISCHEMIA

Sorin Barat¹

Scientific adviser: Ion Balica²

¹Timofei Moșneaga Republican Clinical Hospital

²Department of Surgery N4, Nicolae Testemițanu University

Background. Critical limb ischemia is associated with high limb amputation rates. Not treated, the risk of lower limb loss is approximately 25% at one year. With the implementation of endovascular and hybrid procedures, lower amputation rates are expected. **Objective of the study.** Analysis of lower limb amputation structure between 2017-2023, and the impact of hybrid vascular revascularizations on the lower limb amputation rates compared to the classical open revascularization techniques. **Material and methods.** Major and minor lower limb amputation cases at the Timofei Moșneaga Republican Clinical Hospital during that period were analyzed. All cases had peripheral arterial disease, DRG i702. Amputation rates were compared between a prospective group that underwent hybrid revascularizations (N=48) for critical limb ischemia, and a retrospective control group (N=50) that underwent open revascularizations. **Results.** Amputation rates had a decreasing tendency in the studied period mainly due to major amputation reduction from 13.8% in 2017 to 8.0% in 2023, while the reduction in minor amputations was from 25.5% to 22.9%, respectively. Also, comparing the hybrid revascularization group with the control group, there were no major amputations in the hybrid group compared to the control group (14 % major amputations), making a statistic significant difference ($\chi^2=11,354$, $gl=3$, $p=0,010$). **Conclusions.** Reduced amputation rates in the last 7 years are due to implementing routinely new advanced diagnostic methods, early treatment of risk factors, and due to implementation of the hybrid vascular method for treating multilevel atherosclerotic lesions in patients with critical limb ischemia. **Keywords:** critical ischemia, hybrid revascularization, amputation rates.